

Dorota Dobija
Akademia Leona Koźmińskiego

Kapitał intelektualny a wyniki przedsiębiorstwa

Gospodarka oparta na wiedzy jest już faktem. Kapitał intelektualny od zawsze stanowił podstawę rozwoju gospodarczego narodów, ale obecnie jego znaczenie dla gospodarki i skala występowania się wielokrotnie zwiększyła. Zarządzający, konsultanci oraz badacze zgadzają się że kapitał intelektualny jest istotnym czynnikiem wpływającym na wartość przedsiębiorstw oraz na wyniki gospodarki jako całości.

Jak wynika z analizy wyników spółek giełdowych wartość rynkowa przedsiębiorstw zasadniczo różni się od ich wartości księgowej i obserwuje się dalszy wzrost tej tendencji na przestrzeni lat.

- fizyczne aktywa stanowiły: w 1982 roku 62% wartości rynkowej spółek, natomiast w 1992 r. tylko 38%,
- przeciętny wskaźnik P/BV dla spółek S&P500 wyniósł: w 1980r.-1, w 2000r -6,
- wskaźnik P/BV dla spółek notowanych na NYSE: w 1973 – 0,82, w 1993r - 1,69,
- inwestycje amerykańskich spółek w fizyczne aktywa wyniosły w 2000 r ok.1.100 mld,
- inwestycje amerykańskich spółek w aktywa niematerialne w 2000r to ok.1000 mld,
- około 95% zmienności cen akcji spowodowana jest informacjami niefinansowymi.

Jak widać z powyższego zestawienia wraz z rozwojem gospodarki opartej na wiedzy oraz zmianami warunków i sposobów gospodarowania przedsiębiorstw wzrasta znaczenie kapitału intelektualnego w budowaniu pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw. Tworzona z wykorzystaniem kapitału intelektualnego wartość ma większe znaczenie od tej, która jest osiągnięta za pomocą tradycyjnych czynników produkcji: ziemi, pracy i kapitału. Znajduje to uzasadnienie w dwóch kwestiach. Po pierwsze, udział wartości niematerialnych w całkowitej wartości organizacji stanowi dużą, często znacznie przeważającą część posiadanych zasobów. Po drugie, zdolności intelektualne przedsiębiorstwa, ze względu na swoją naturę, są trudne do skopiowania, co pozwala przedsiębiorstwu osiągać trwałą przewagę nad innymi firmami.